

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

SUCCESSION MED FØLGER:

Frivillige til familie-sprogkurserne efterlyses

Der læres dansk via emnet "Vinterfugle".

(Fotos: Marike Hoop)

Børneaktivitet på et tidligere kursus.

KONTAKT. Familiesprogkurser er blevet så stor en succes, at der nu er brug for flere hænder til weekend-arrangementerne. SSFs tovholder Marike Hoop efterlyser frivillige, der vil hjælpe til kurserne i nogle timer.

INTENSIVT KURSUS

Siden 2015 gennemfører SSF i samarbejde med Skoleforeningen og Voksenundervisningen sprogkurser, hvor familier mødes en weekend på Christianslyst eller Jaruplund Højskole for at lære dansk.

Hvert familiesprogkursus omfatter både otte til ti timers intensiv danskundervisning for voksne, workshops og aktiviteter for børn og voksne i fællesskab. Her øves der blandt andet fri tale på dansk. Kurserne er tilrettelagt med udgangspunkt i danske traditioner, ord og begreber fra de fire årstider forår, sommer, efterår og vinter.

PASSER TIL NUTIDENS FAMILIEBEHOV

Disse familiesprogkurser er hurtigt blevet et tilløbsstykke og er i mellemtiden booket ud hver gang. SSF-amtskonsulent Marike Hoop, der er ankerkvinde i disse arrangementer, tror, at dette hænger sammen med, at kurserne er tilpasset den moderne families behov: "I mange familier arbejder begge forældre og ganske tit arbejder fædrene uden for landsdelen eller til sent på aftenen. Det betyder, at de kun kan deltage i kurser i weekenden eller simpelthen ikke har overskud til et aftenkursus. Når det er weekend har familien et stort behov for at være sammen og den voksne har ikke lyst til at tage på kursus alene," fortæller Marike Hoop.

For hende er familiesprogkurserne også en god måde at følge op på den basisviden, som mange forældre

erhverver sig, når de har tilmeldt et barn i en dansk institution. "Der er også en hel del, der har været på begynderkurser, men mangler kurser for fortsættere eller et dansk miljø at bruge dansk i.

Det siger jo sig selv, at et mindretals-sprog ikke nødvendigvis tales af ens naboer eller kolleger. Dertil kommer, at mange dansktalende sydslesvigere er alt for dårlige til at vedblive med at tale dansk med begyndere – eller med hinanden for den sags skyld," mener SSF-konsulenten.

STORT BEHOV

Arbejdet med sprogkurserne har givet hende et indtryk af, at interessen for moderne sprogkurser er enorm, og tilbuddet ikke holder trit med efterspørgslen. "Først når man har kontakten til familierne opdager man, hvor stort behovet virkelig er. Vi må altid være varsomme med at hverve, da vi slet ikke kan dække behovet. Der kommer også rigtigt mange begyndere, der lige har meldt børnene i vuggestue eller børnehaven, som frygtelig gerne vil i gang med at lære dansk.

Af og til lader jeg mig overtale af deres indtrængende bøn om at optage dem, selvom deres børn er alt for små til at være med og de voksne burde lære lidt begynder-dansk først."

MANGLER FRIVILLIGE

Familie-sprogkursernes store succes har dog også bidraget til at arrangørerne har nået grænsen for deres resurser. "Familierne tager som oftest gerne de fire-fem kurser, som vi anbefaler og de har lov til ifølge vores koncept. Og det er jo bare glædeligt, for så får de virkelig lært og brugt deres danske sprog.

Men for en familie på fire kan det hurtigt løbe op på knapt 800 euro for

fire weekender. Dyrere må det ikke blive.

Derfor bygger vi til dels på frivillige kræfter, så familiesprogkurserne stadig er til at betale. Det kan ikke skrives og siges tit nok, at vi skylder mange hjælpere en stor tak for deres indsats. For ikke at slide de frivillige op, som vi har trukket på siden 2015, vil vi meget gerne have en større skare at tage af," siger Marike Hoop.

Hun opfordrer derfor alle interesserede, der vil have en god oplevelse med familiesprogkursets team og hjælpe de nye i mindretallet, til at henvende sig til kursernes arrangører.

"Vi er altid glade for flere, der vil komme og hjælpe os en eller to formiddage eller bare nogle timer. Det kan både være som workshopleder eller som én, der går denne til hånd, eller ved at lave en aktivitet for en flok børn. Alle er velkomne."

INTERESSEN ER DER

Marike Hoop har fulgt den aktuelle debat om sprogbrug og sprogkurser i

Sydslesvig. Hun mener ikke, at indtrykket af, at de fleste tyskere bruger de danske skoler uden selv at vise interesse for det danske holder stik. "Mit indtryk efter at have arbejdet med familiesprogkurser siden 2015 er, at mange unge forældre, der er på vej ind i mindretallet, er meget interesseret i at lære dansk. Meget mere end i min barndom, hvor det at være med i mindretallet ikke betød, at man skulle kunne tale flydende dansk for at bevise det." For hende handler det snarere om, at tilpasse tilbuddet til de moderne forventninger: "Ofte passer de kurser, der tilbydes, ikke familiernes behov. Desuden vil jeg anbefale, at der skabes én hjemmeside, hvorfra man kommer til alle de kurser, der udbydes, da det er svært for mange at finde frem til de kursustilbud, som der jo er i stor stil." En sådan bedre koordinering af sprogkurserne er genstand for drøftelserne i Det sydslesvigske Samråd den 1. oktober.

leb

FAKTA

Vil du hjælpe ved familiesprogkurserne, så henvend dig gerne til Marike Hoop 0461 14408-156/ marike@syfo.de eller Anne Lobach 0461-5047-0/ anne.lobach@skoleforeningen.org.

Interesserede, der gerne vil deltage i et kursus, kan finde flere informationer under www.voksenundervisning.de/familiesprogkurser

Prisen for SSF-medlemmer er aktuelt 160 euro per familie per weekend. Prisen gælder for op til to voksne plus ét barn, hvoraf én voksen følger danskundervisningen. Ønsker den anden voksen også at deltage i undervisningen, koster det yderligere 30 euro. For hvert ekstra barn opkræves 25 euro.

Der er endnu plads til nogle familier på efterårskurset 6.-7. oktober på Jaruplund Højskole.

SSW-LANDSMØDE:

Med opstrammet dagsorden

KONTAKT Sydslesvigsk Vælgerforenings landsstyrelse har indkaldt til landsmøde lørdag den 15. september, kl. 9 i "Hotel des Nordens" i Kobbemølle.

Dagsordenen, der er strammet betydeligt op siden sidste ordinære landsmøde, omfatter ud over de teknisk-redaktionelle punkter selv sagt bl.a. landsformand Flemming Meyers beretning, vedtagelse af

en række resolutioner og "landdagsgruppens spørgetid", hvor der svares på skriftligt indsendte spørgsmål (senest i morgen, 7. september).

Vil man deltage i mødet, bedes man liugeledes melde sig til senest i morgen, fredag den 7. september. Også valg af 1. næstformand (Rüdiger Schulze) og to landsstyrelsesmedlemmer (Lars Erik Bethge og

Peter Knöfler) er sat på dagsordenen. De tre er villige til at lade sig genvælge.

Endvidere ønskes nogle vedtægter ændret, så medlemsindflydelsen også på landsmødet styrkes. Kontingentet 2019 foreslås uændret, og datoen for næste års ordinære landsmøde fastsættes til 24. september 2019.

PAY - MELF - GÖNKE:

Namen in Nordfriesland

KONTAKT. Um Namen in Nordfriesland und vor allem um Personennamen geht es im letzten Vortrag der Reihe „28. Nordfriesisches Sommer-Institut“ am Mittwoch, 12. September 19.30 Uhr. Referenten sind Antje Arfsten und Claas Riecken vom Nordfriisk Instituut. Viele nordfriesische Namen haben eine lange Tradition. In manchen Familien

leben sie fort, doch auch Eltern von weit weg möchten ihren Kindern häufig einen friesischen Namen geben. Selbst innerhalb Nordfrieslands gab und gibt es regionale Besonderheiten. Der Vortrag „Pay – Melf – Gönke: Namen in Nordfriesland und ihre Bedeutung“ findet im Bürgerhaus Bredstedt, Theodor-Storm-Str. 2, statt.

Antje Arfsten und Claas Riecken. (Foto: Harry Kunz)

UGEN DER KOMMER

8. Den Slesvigske Kvindeforening: Aktivitetsdag på Valsbølhus kl. 10-16
SSF, DCB og Opera på Grænsen: "Opera i det fri" i gården på Flensburg Bibliotek kl. 16
Flensburg SSF-distrikt Sporskifte: Udflugt til Mandø fra Det Danske Hus kl. 8
De danske foreninger i Jaruplund, Veding og Sankelmark: Fælles morgenmad på Jaruplund Danske Skole kl. 10 med efterfølgende udflugt i privatbiler til Frueskoven
SSF-distrikt Kiel-Pris: Vi laver mad som vikinger i Christianshus
SSF Gottorp amt: Udflugt til Odense Zoo fra Schleihallenparkplatz kl. 9.30
9. Kobbermølle Industrimuseum: Åbent hus i anledning af "Det åbne mindesmærkes dag" kl. 11-17
Valsbøl og omegns folkedansere: Udflugt til Teglværksmuseet Kathrinesminde
10. Dansk Centralbibliotek, Sprogforeningen i Sydlesvig og Foreningen NORDEN: Foredrag med Michael Ejstrup om "Sproget får det glatte lag" på Flensburg Bibliotek kl. 19
De danske foreninger i Jaruplund, Veding og Sankelmark: Hyggeaften på Jaruplund Danske Skole kl. 19.30
11. SSF, Humanitært Udvalg: Værestedet starter op efter sommerpausen på Flensborghus kl. 14
Flensburg Kirkehøjskole, Flensburg Bibliotek, SSF, Aktive Kvinder og Den Slesvigske Kvindeforening: Foredrag med fhv. generalkonsul Henrik Becker-Christensen om "1. Verdenskrigs afslutning i grænselandet i anledning af hundredåret" på Flensburg Bibliotek kl. 19.30
SSF-distrikt Tarp/ Jerrishøj: Klub-aften for børn "Meditation" i SFO-huset kl. 17.30-19
Store Vi Kvindeforening: Hygge og snak i skolens forhal kl. 19.30
SSF-distrikt Bøglund: Hobbyaften i forsamlingshuset kl. 19-22
12. SSF, Humanitært Udvalg: Formiddagsbiffen med filmen "Gud taler ud" på Flensburg Bibliotek kl. 10
Oksbøl Kvindeforening: Møde i forsamlingshuset kl. 19
SSF-distrikt Ravnkær: Strikkecafe i forsamlingshuset kl. 15.30
SSF-distrikt Isted/ Jydbæk: Husflid i Jydbæk Forsamlingshus kl. 18
13. Harreslev Kvindeforening: Hyggeaften i kirkens konfirmandstue kl. 19
SSF-distrikt Damholm: Hobbyklub i forsamlingshuset kl. 15
SSF Gottorp amt : Slesvighus-Biograf viser filmen "The Square" på Slesvighus kl. 19.30
Torsdagsklubben Frederiksberg: Møde for de ældre i mødelokalet "Slien" på Slesvighus kl. 14.30 – 17

Heer drääwe we üs

8. Friisk Foriining: Samerütflich eefter Flensborj foon Risem Schölj am e klook 10.30
13. Friisk Foriining: Fräsche eeftermadi för åle lasmoote ouer 60 önj e Friesenhalle önj Risem-Lunham am e kl. huulwe trii

GUDSTJENESTER

15. s. e. trin., søndag den 9. september, Luk. 10, 38 – 42.

Bredsted 14 Parbo, indskrivning af konfirmander Egernfærde 10 Jacobsen FL Ansgar Kirke 10 Kirkegaard FL Helligåndskirken 10 Ørsted FL Sct. Hans 10 Dal FL Sct. Jørgen 10.30 Egeris FL Sporskifte 10 Hougesen Frederiksstad 19 Vogel Harreslev 11.30 Böll Husum 11 Vogel Kappel 13.30 Jacobsen Lyksborg 9 Egeris	Læk / Augarten 10 økumenisk gudstj. Rendsborg 11.30 Brask, konfirmandvelkomst Satrup 10 Mogensen Sl. Ansgar 10 Mortensen, »Kanzeltausch« Tønning 11 Jørgensen Valsbølhus 15 Mortensen, konfirmandstart for Ugle Herred og Valsbøl Vesterland 10.30 Hansen
--	---

ADELBY KIRKEVEJ/ SSF:

Tumult på scenen – 27. september på Adelby Kirkevej 34 i Flensburg.

KONTAKT. Kan dansk folkemusik være hip? Er folkrock en død sild? Og hvordan lyder elektrisk folk? Det kan man selv bedømme ved en koncert med denne spillevende trio, som SSF Sct. Jørgen-Mørvig i Flensburg arrangerer torsdag den 27. september kl. 20 i Menighedshuset på Adelby Kirkevej 34 i Flensburg – med rødvin og andet. De leverer dansk folkemusik fra den

nordiske undergrund, hvor genrer flyder naturligt sammen, ny og traditionel folkemusik, som orkestret siden 1999 har udviklet med deres helt personlige udtryk og dokumenteret på fire prisnominerede cd'er. De leverer en performance, hvor man tydeligt fornemmer, at her er tre spillemænd, der står last og brast og giver sig selv for hinanden og publikum. Hvor end de spiller, skaber de

tumult på dansegulvet og undervejs lades publikum ikke i stikken, da Tumults smittende glæde og engagement inviterer alle med til festen. Tumult er: Jørgen Dickmeiss; violin, mandolin, bodhran, harmonika, vokal. Mikkel Grue; akustisk guitar, elektrisk guitar, dobro, kor. Jens Kristian Dam; trommer, perkussion, synths, kor.

VERABSCHIEDUNG:

Dank für Engagement und Zusammenarbeit

KONTAKT. „Lef, kære, lieber Thomas, ich überbringe dir heute meine Grußworte im Namen des Kulturvereins der dänischen Minderheit, Sydslesvigsk Forening, und des Vorsitzenden des Minderheitenrates der vier autochtonen Minderheiten Deutschlands Karl-Peter Schramm, selber Saterfrieser.“ Mit diesen Worten leitete Jon Hardon Hansen, Vorsitzender des Sydslesvigsk Forening, seine Laudatio für den am Freitag letzter Woche mit der offiziellen Verabschiedung ausscheidenden langjährigen Direktor des Nordfriisk Instituut, Prof. Dr. Thomas Steensen ein. „Ich wollte dir heute eigentlich zu deiner Verabschiedung ein Abschiedsgeschenk machen. Und zwar die Antwort auf die Frage, weshalb und warum der SSF seit 1965, also von Anfang an, das Institut finanziell unterstützt hat. Zwei Historiker konnten mir keine präzise Antwort geben. Aber der Schlüssel für eine Erklärung, weshalb der SSF von Beginn an das Institut gefördert hat und es heute noch mit 25.000 Euro jährlich tut, scheint Tams Jürgensen zu sein. Denn wesentlich auf seine Initiative ist das Institut damals gegründet worden.“

derung des Friesischen in Nordfriesland.

ZUVERSICHT

Obwohl die friesische Sprache heute bedroht ist, manche sprechen gar davon, dass sie auf der Intensivstation liegt, hast du dich anlässlich des 50-jährigen Jubiläums des Instituts und der Eröffnung des Anbaus Nordfriisk Futuur zuversichtlich und hoffnungsvoll geäußert, was die Erhaltung der friesischen Sprache angeht: „Wir wollen deutlich machen, dass die friesische Sprache nicht der Vergangenheit angehört. Sie hat im Gegenteil enormes Potenzial für die Zukunft Nordfrieslands. Ich bin überzeugt davon, dass die friesische Sprache in 100 Jahren sehr präsent sein wird und zwar ganz anders als das vor 100 Jahren der Fall war.“ Ich möchte dir in deiner Einschätzung mehr als recht geben. Wir sind auf einem guten Weg, was die Förderung der Sprache anbelangt, obwohl weiterhin, wie du sagst, immenser Nachholbedarf ist. Der Handlungsplan Sprachenpolitik der Landesregierung ist z.B. ein Zeugnis dessen, dass die Entwicklung in die richtige Richtung geht.

VERBUNDEN

Also von einem Mann, der eng mit der dänischen Minderheit und in besonderem mit Sydslesvigsk Forening verbunden war. Die nationalen Friesen und die dänische Minderheit haben sich seit jeher für die Erhaltung und Förderung der friesischen Sprache, Kultur und Traditionen eingesetzt. Diese Verbundenheit und Zusammenarbeit zwischen unseren beiden Minderheiten erwähnt einer meiner Vorgänger, der SSF-Vorsitzende Bøgh Andersen in seinem Jahresbericht 1963/64. Er spricht von einer Zusammenarbeit zwischen Dänen und Friesen, die auf eine alte Tradition baut, weshalb es Aufgabe der dänischen Minderheit ist, den friesischen Freunden bei ihren Bestrebungen, die Einzigartigkeit ihrer Kultur zu bewahren und zu erweitern, zu helfen. Du selber hast dein Leben in den Dienst des Friesischen gestellt. Dich eingesetzt für die Erhaltung und För-

MINDERHEITENRAT

Aber auch dank der guten fast 15-jährigen Lobbyarbeit des Minderheitenrates in Berlin, gerade auch im Innenausschuss des Bundestages, haben wir die Bundespolitik für die Erhaltung und Förderung der Minderheitensprachen und der Regionalsprache Plattdeutsch sensibilisieren können. In diesem Zusammenhang darf man nicht vergessen, die Tatkräftige Unterstützung der jeweils über die Jahre amtierenden Minderheitenbeauftragten sowohl der Landesregierung Schleswig-Holstein als auch der Bundesregierung zu erwähnen. Ihnen gebührt großen Dank dafür, dass sie für unsere Sache gesprochen haben und weiterhin für sie sprechen. Wir sind bei weitem nicht am Ziel angelangt. Denn die vier Minderheiten und somit auch die Friesische möchten, wie du auch hoffst, dass sie auch in 100 Jahren noch existieren und so ihren natürlichen Beitrag zur sprachlichen und kulturellen Vielfalt des Landes leisten können.

Prof. Dr. Thomas Steensen (Foto: Martin Ziemer/ nordpool)

AM BALL BLEIBEN

Ich gehe davon aus, dass du auch in deinem wohlverdienten Ruhestand am Ball bleibst, und weiterhin mit allem, was in dir steckt, an Leidenschaft, Herzblut, Ausdauer und Geisteskraft für das Friesische kämpfen und brennen wirst. Zum Schluss ein Dank auch seitens des Minderheitenrates, seines Vorsitzenden Kalle Schramm und der Leiterin des Minderheitensekretariats Judit Solcina. Wir danken dir für die gute Zusammenarbeit, für deine Offenheit, jederzeit für Nachfragen zu den Friesen zur Verfügung gestanden zu haben. Selbstverständlich wünscht und erhofft sich der Minderheitenrat und das Minderheitensekretariat, auch in Zukunft auf dich zählen zu können als Experte in Sachen Friesisch. Dafür sagen wir dir jetzt schon Dank, Wutrobny dzak, Tunk, Toonk, Parkerpen, Utschobny Sjeck, mange tak.“

MEXICAN COOKING

Workshop

KONTAKT. Efter vores succesfulde workshop med amerikansk mad fortsætter vi vores workshop-prække med mexicanske retter. Vi mødes igen på A.P. Møller Skolen i Slesvig den 14. september, kl. 17. Vi tilbereder retterne i små grupper og nyder resultaterne bagefter. Workshoppen er begrænset til 20 pladser, så her gælder først til mølle-princippet. Det koster 10 euro at deltage. Bøbet betales samme aften. Tilmelding hurtigst muligt via sekretariatet, hos undertegnede via k.b.bohnsack@t-online.de eller 04621-28392.

Kirsten Bohnsack

50 ÅRS FEST:

Torsdagskoret fejret

KONTAKT. Lørdag den 1. september havde Torsdagskoret indbudt andre sydslesvigske kor til 50 års fødselsdagsfest i Flensborghus. Sct. Jørgen-koret og Helligåndskirkens kor havde takket ja til indbydelsen og mødte op til festen.

Desuden var der inviteret gæster, som på den ene eller anden måde havde tilknytning til koret. Anja og Christian Karstoft var der som veteraner, der havde været med fra begyndelsen. Også tidligere korledere Else Rasmussen og Aase Pejtersen var mødt op. Der var også andre, som engang havde sunget i koret. I alt var der ca. 70 personer til festen.

Der var dækket op til festligt kaffebord med en righoldig kagebuffet, som for den største del var kormedlemmernes hjemmebag. Maike Lohse var toastmaster og formanden Birthe Kohrt bød velkommen.

Forsamlingen fik så til opgave at synge en "Danmarkskanon", inden man gik i gang med kaffebordet. Efter en tid trådte Sct. Jørgen-koret op for at synge fire sange, som koret havde indstudert under ledelse af Annemette Karstoft. Lidt senere var det Hellig-

åndskirkens kor, der kom frem for at synge lidt af dets repertoire. Efter dem var det Torsdagskoret selv, der underholdt med fem numre under ledelse af korets dirigent Stefan Graw. Til sidst kom alle tre kor frem for sammen med publikum at synge endnu en kanon. Ind imellem de musikalske indslag var der forskellige personer, der holdt festtaler for fødselaren. Stort tillykke til koret. Der var også plancher med avisudklip og billeder, der viste lidt af korets historie. Det blev oprettet for 50 år siden af Hans Verner Hansen. I korets storhedstid var der over 60 sangere. Desværre måtte man konstatere, at antallet nu er halveret, og at der især er brug for flere herrestemmer. Billederne viste både nogle af de mange koncerter, som koret har optrådt med, men også noget af det sociale samvær, der også har været. Alt i alt kunne kor og gæster gå hjem efter en festlig eftermiddag. Torsdagskoret kan så glæde sig til at fejre videre den 26. september, som er den egentlige fødselsdag. Det vil ske ved Sangerstenen i Frueskoven og efterfølgende på restaurant.

Morten Mortensen

Torsdagskoret i fuldt vigør.

(Foto: privat)

SSF KULTUR:

Kom godt fra start

KONTAKT. Den nye facebook-side SSF Kultur er kommet godt fra start efter oprettelsen 1. september.

Den supplerer og samler de informationer, der hidtil fandtes på den oprindelige facebookside 'Sydslesvigske Forening', hjemmesiderne syfo.de og ssf-billetter.de samt SSFs Instagram-kanal.

Som SSFs generalsekretær Jens A. Christiansen tidligere har udtalt vil SSF med siden give publikum i regionen et hurtigt overblik over SSFs kulturtilbud, sæsontilbuddene af koncerter, teater, opera, danseater, foredrag o.a. "Facebook fungerer fint på mobile apparater, og de fleste voksne er vant til at betjene denne platform. Derfor har vi valgt at give foreningens facebookside en søster til dette formål", siger SSFs generalsekretær.

Facebookside 'Sydslesvigske Forening' bruges fortsat til at orientere om det, der foregår i foreningen og mindretallet. www.facebook.com/ssf.kulturarrangementer/

HISTORISK SAMFUND:

Gæstede KZ-mindeområdet Svesing

KONTAKT. Lørdag den 1. september havde Torsdagskoret indbudt andre sydslesvigske kor til 50 års fødselsdagsfest i Flensborghus. Sct. Jørgen-koret og Helligåndskirkens kor havde takket ja til indbydelsen og mødte op til festen.

Desuden var der inviteret gæster, som på den ene eller anden måde havde tilknytning til koret. Anja og Christian Karstoft var der som veteraner, der havde været med fra begyndelsen. Også tidligere korledere Else Rasmussen og Aase Pejtersen var mødt op. Der var også andre, som engang havde sunget i koret. I alt var der ca. 70 personer til festen.

Der var dækket op til festligt kaffebord med en righoldig kagebuffet, som for den største del var kormedlemmernes hjemmebag. Maike Lohse var toastmaster og formanden Birthe Kohrt bød velkommen.

Forsamlingen fik så til opgave at synge en "Danmarkskanon", inden man gik i gang med kaffebordet. Efter en tid trådte Sct. Jørgen-koret op for at synge fire sange, som koret havde indstudert under ledelse af Annemette Karstoft. Lidt senere var det Helligåndskirkens kor, der kom

frem for at synge lidt af dets repertoire. Efter dem var det Torsdagskoret selv, der underholdt med fem numre under ledelse af korets dirigent Stefan Graw. Til sidst kom alle tre kor frem for sammen med publikum at synge endnu en kanon. Ind imellem de musikalske indslag var der forskellige personer, der holdt festtaler for fødselaren. Stort tillykke til koret. Der var også plancher med avisudklip og billeder, der viste lidt af korets historie. Det blev oprettet for 50 år siden af Hans Verner Hansen. I korets storhedstid var der over 60 sangere. Desværre måtte man konstatere, at antallet nu er halveret, og at der især er brug for flere herrestemmer. Billederne viste både nogle af de mange koncerter, som koret har optrådt med, men også noget af det sociale samvær, der også har været. Alt i alt kunne kor og gæster gå hjem efter en festlig eftermiddag. Torsdagskoret kan så glæde sig til at fejre videre den 26. september, som er den egentlige fødselsdag. Det vil ske ved Sangerstenen i Frueskoven og efterfølgende på restaurant.

laC

EJSTRUP-FOREDRAG:

Sproget får det glatte lagen

KONTAKT. De unge gør det. Journalister og politikere gør det en del, og selv den ikke helt unge generation gør det indimellem. Den danske reality-stjerne Amalie gør det helt vildt meget: Vi ændrer konstant en lille smule på de faste vendinger. Nogle mere bevidst end andre. Michael Ejstrup, sprog- og dialektforsker og forskningschef i sprog ved Danmarks Medie- og Journalisthøjskole fortæller om danskeres kultur i forandring, hvordan vi hele tiden sikrer, at ordsprog og talemåder passer til den tid, vi skal bruge dem i.

Ejstrup viser tekst- og billedeksempler med både talesprogets og skriftsprogets spidsfindigheder. Alle kan finde eksempler, der enten styrker smilenes størrelse eller får mavesyren til at skumme. "Verden er af lava". Eller hvad siger du? Michael Ejstrup har skrevet flere bøger. På biblioteket finder du bl.a. "Hvad tiden er fuld af, flyder munden over med: faste vendinger i forandring" Arrangementet er en del af Danmarks Biblioteksuge '18, som sætter fokus på ORD og deres betydning for os

som mennesker. Startskuddet lyder på FNs internationale læsedag lørdag den 8. september og fortsætter den efterfølgende uge. Foredraget er arrangeret af Dansk Centralbibliotek, Sprogforeningen og Foreningen Norden

Mandag den 10. september kl. 19 på Flensborg Bibliotek, Nørregade/ Norderstr. 59.

Entré: 7 euro. Forsalg på biblioteket. *Lene Lund*

MELLEM "VOKSEN" OG "GAMMEL":

En ny begyndelse

KONTAKT. Der er opstået en spritny fase i livet mellem voksen og gammel. Den er så ny, at den endnu ikke har fået et navn. Og så ny, at den heller ikke er let at få øje på - og at flytte ind i. For selvom man føler sig på toppen af sin ydeevne som 60+er, kan det være svært helt at se bort fra at blive stemplet som gammel og affældig, blot man har rundet "det skarpe hjørne". Men hvad er livskvalitet for den enkelte? Det er meget forskelligt også for de, der nærmer sig de 60. For alle er den nye livsfase på flere måder en ny begyndelse. Nye, uvante og ukendte roller som hjemme-gående og bedsteforælder presser sig på, samtidig med at man må give slip på rodfæstede sociale roller som arbejder og forælder. Det er for mange tale om en overraskende mental, social og fy-sisk rutsjebanetur, som ikke alle klarer uden at blive rundtossede eller svimle langt ind i identiteten. Tidligere har man troet, at blot man fik styr på økonomien som pensionist, gik resten. Men flere og flere har erfaret, at aspekterne i livsfasen efter arbejdslivet er langt vigtigere at få vendt og drejet. Og netop dét er målet med dette foredrag: At åbne vinduet til de mange aspekter i den nye begyndelse som 60+er for derved at finde vej til, hvad der er livskvalitet for den enkelte.

Er dét lykken?

(Foto: Henrik Elstrup)

FOREDRAG

Foredrag ved Poul-Erik Tindbæk, chefkonsulent og ph.d. tirsdag 18. september kl. 18 på Flensborg Bibliotek, Nørregade/ Norderstr. 59.

Entré: 8 euro inkl. let traktement. Bestil/ køb billet senest 15. september a.h.t. traktement. Foredraget er en del af "Hearts & Minds – livskvalitet", som arrangeres af Folkeuniversitetet. Det danske folkefærd er flere gange blevet kåret som verdens lykkeligste. Men samtidig skyller en epidemi af depression og ensomhed ind over os, og en kvart million danskere tager lykkepiller. Så hvad er det egentlig, der betyder noget for et menneskes livskvalitet? Arrangeret af DCB og Folkeuniversitetet.

Lene Lund

HANNE-VIBEKE HOLST:

Mød hende i Sønderborg

KONTAKT. Turen går til Sønderborg med bibliotekschef Jens M. Henriksen som guide. Han fortæller lidt om Sønderborg og det nye bibliotek i multikulturhuset. Og Hanne-Vibeke Holst fortæller om sin seneste bog "Som pesten." Hanne-Vibeke Holst har med sin seneste roman "Som pesten" skabt en medrivende og nervepirrende spændingsroman om mennesket på kanten katastrofen. Den danske læge Karoline Branner er kun lige tiltrådt sin nye stilling som

koordinator i WHO's afdeling på epidemi og pandemier i Geneve, før en dødelig influenza bryder ud. Karoline kastes ud i et krævende arbejde i forsøget på at stoppe sygdommens rædselsvækkende fremmarch. Det varer dog ikke længe, før det står klart for Karoline, at det ikke kun er sygdommen, hun er oppe imod. Det viser sig, at hun også må kæmpe mod stærke politiske og økonomiske interesser med deres helt egen agenda. Hanne-Vibeke Holst sætter fokus på menneskets moralske og etiske hand-

Hanne-Vibeke Holst.

lemønstre. Hvad vil vi stille op, hvis vi trues af en pandemisk sygdom? Hvordan vil vi reagere, hvis vores sundhedssystem bryder sammen, og der ikke er vacciner nok til alle? Hvem vil få, og hvem vil ikke? Er vi i stand til at træffe de rigtige beslutninger, hvis katastrofer kommer? Og hvem bestemmer egentligt, hvad der er rigtigt og forkert?

FOREDRAG

Foredraget finder sted i Multikulturhuset, Havnegade 15, Sønderborg. Tilmelding til fælleskørsel senest lørdag den 8. september. Afgang fra Flensborg Bibliotek, Nørregade/Norderstr. 59 kl. 18. Entré 20 euro /150 kr. Billetter fås på Flensborg Bibliotek. Turen til Sønderborg er gratis. Foredraget er arrangeret af Dansk Centralbibliotek sammen med andre danske og tyske aktører. *LL*

BECKER-CHRISTENSEN:

Om 1. verdenskrig

KONTAKT. Det er en gammel kending, der vender tilbage til Flensborg tirsdag den 11. september. På denne af andre grunde historiske dag holder fhv. generalkonsul Henrik Becker-Christensen kl. 19.30 et foredrag på Dansk Centralbibliotek i anledning af 100-året for 1. verdenskrigs afslutning. Foredragets titel præciserer det lidt bedre: Om 1. verdenskrigs afslutning i grænselandet i anledning af hundredåret. Henrik Becker-Christensen indleder med nogle betragtninger om 1. verdenskrig i det hele taget, krigen, der på mange måder forandrede store dele af verden. Foredraget er arrangeret af Kirkehøjskolen i samarbejde med SSF, biblioteket, Aktive Kvinder og Den slesvigske Kvindeforening. Entréen er 5 euro. *ED*

KOBBERMØLLE:

Mindesmærkedag 9. september

KONTAKT. Kobbermølle Industrimuseum deltager også i år i det populære landsdækkende "åbent hus"-arrangement og inviterer indenfor søndag den 9. september kl. 11-17. I museumssmedjen har smeden ild i essen og demonstrerer sit håndværk. Museets frivillige medarbejdere demonstrerer den store dampmaskine og hammerværket, samt flere af maskinerne i samlingen af dampmaskinmodeller. Der vil være korte rundvisninger. Kobbermølle frivillige brandkorps sælger grillpølser, kaffe og kager. Der tages denne dag ikke fast entré — men der bedes om en mindre "Spende" til indkøb af udstillingsgenstande og udstillingsmateriel.

TILBUD FRA AKTIVITETSHUSET:

For enlige og familier

KONTAKT. Aktivitetshuset i Nørregade/ Norderstrasse i Flensborg har som altid nogle lækre tilbud af forskellig art til interesserede.

PÅ FISKETUR

Marco tager med de naturfriske, lidt øvede over-18-årige på fisketur nord-på lørdag, 15. september kl. 8-15. Koster: 15 euro + fisketegn (185 kr. årskort/ 40kr. dagskort - kan købes på vej). Medbring: Pas, fiskestang og andet fiskegrej (kan også lånes), vand- og vindtæt påklædning. Tilmelding senest 12. september.

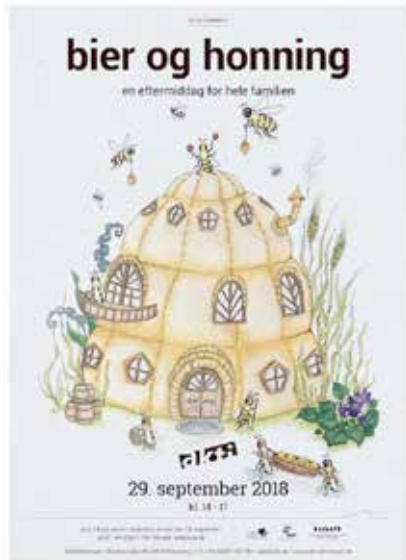
GLASPERLER

Lise Paulsen underviser torsdage 20.9./ 27.9./ 4.10. kl. 18-21.30. Koster: 32 euro + materiale. Kurset henvender sig til dem, der har prøvet at lave glasperler før. Tilmelding senest 19. september.

FAMILIEEFTERMIDDAG

Bier & Honning - 29. september kl. 14-17.

SdUs Aktivitetshus tilbyder i samarbejde med Dansk Centralbibliotek og SSF en familieeftermiddag for børnefamilier (men også andre interesserede) med børn fra 6 år og opefter for at informere om bier og deres uvurderlige betydning for naturen, og i sidste

Familieeftermiddag med fokus på bier og honning.

instans for hele menneskeheden. Der er planlagt foredrag om bier, biavl og honning for voksne ved biavler Ole Andresen samt workshops for børn og forældre i husets værksteder. Der kan fx støbes lys og fremstilles læbepomade og håndcreme med bivoks.

Mens de voksne oplyses om bier og deres betydning for det almene økologiske system, fremstiller børnene mad, slik og kager med honning, og filmen "Biernes by" vises i husets café. Bibliotekets kyndige personale præsenterer relevant litteratur om emnet og de voksne kan prøvemage mjød af egen produktion, mens børnene får mulighed at prøvemage forskellige slags bolsjer og andet slik lavet af honning. Tilmelding senest den 14. september.

TILMELDING

altid via 0461-150140 eller akti@sdu.de.

GC

SSF SKT. JØRGEN-MØRVIG:

28 SSFere ankommer på Amalienborg. (Fotos: privat)

Tronerne bruges ikke mere.

Mindesmærket for de udsendte faldne efter 1948.

SSF HUSUM AMT:

Vinden glemte at blæse

Få havde samme held som Miko Caspersen med at få dragen i vejret. (Fotos: Peter Hansen)

Man skal virkelig løbe stærkt, når det kun blæser en-to sekundmeter, erfarede Euphemia Husar.

KONTAKT. Det kneb med vind, da SSF Husum amt i lørdags var på Rømø for at bygge drager og flyve med dem. Drage-bygnings-instruktør Hanne Holst hævdede ellers, at slædedrager skulle kunne flyve både i medvind og ved vindstille. For nogle gjorde det knap så meget. De havde en dejlig tid med at dekorere deres drager kreativt med øjne, næse og mund. En enkelt fik dog fløjet en del. Miko Caspersen fra Olderup havde dels

haft held med at bygge sin drage helt rigtigt, dels havde han styr på at give den line på det rigtige tidspunkt. Forud for dragebyggeriet havde de 20 børn og voksne rystet fed fløde i honningglas, så den blev til smør, og rørt smørret med Tønningårds krydderurter. Både ud- og hjemrejsen bød på oplevelser, der ikke var med i det oprindelige program. Rømødæmningen var en stor trafikprop, så det tog over en time at tilbagelægge de cirka ni kilometer. Og da kursen skulle gå sydover igen, nægtede bussen at starte. Med hjælp fra nogle lokale lykkedes det dog at få det store køretøj skubbet i gang.

ph

Det er en rystende oplevelse at lave smør, fandt Edda Rahn ud af.

Samuel Bohnenkamp klipper dragens stivere til med en grensaks, mens pigerne ser beundrende til.

KONTAKT

Udgiver: Flensborg Avis. Ansv. chefred. Jørgen Møllekær

Redaktion: Lars Erik Bethge Bernd Engelbrecht

Dansk Generalsekretariat, Nørregade/Norderstr. 76 24939 Flensborg Telefon 0461/14408 120 eller 14408 122

Internet: www.syfo.de e-mail: info@syfo.de

Udkommer hver torsdag. Bezugspreis ist im Mitgliedsbeitrag enthalten.

I dronningens by

KONTAKT. Fredag-lørdag sidste uge var en flok på 28 muntre medlemmer af det flensborgske SSF-distrikt Skt.Jørgen-Mørvig draget til København under ledelse af formand Lars Nielsen på en både informativ og hyggelig sommerudflugt. Distriktsbestyrelsen havde valgt firmaet Neubauer som tilrettelægger men havde selv bestemt programmet, der bød på en omfangsrig, guidet byrundtur i bus og til fods med en velinformeret østrigsk guide og et politisk-historisk informationsbesøg på Christiansborg/ Folketinget, hvor en af betjentene var guide. Her var man på førstedagen også rundt i de kongelige repræsentationslokaler med bl.a. riddersal og tronsal og Bjørn Nørgaards gobelinger. På andendagen stod en havne- og kanalrundfart på programmet

samt et yderst tankevækkende besøg på Kastellet, et militært anlæg, der dog i en vis udstrækning er åbent for publikum. Her sås bl.a. mindeanlægget for de udsendte faldne efter 1948 og en række mindsten til minde om dem, der måtte betale den personlige pris for de Danmarks deltagelse i de fredsskabende aktioner, landet har været en aktiv del af igennem mange årtier. På Kastellet blev deltagerne guidet af distriktsmedlem Erik - man er på fornavn - der har en fortid her. Takket være et pænt tilskud til rejsen fra Grænseforeningen Slesvigske Samfund var der råd til både morgenmad ved Storebæltsbroen og en afsluttende frokost på Jensens Bøfhus på Vesterbrogade i København. Fællesspisningerne var ellers blevet droppet for ikke at gøre sommerturen for dyr. En tak for det fra deltagerne.

BÜRGERFEST DES BUNDESPRÄSIDENTEN:

Nationale Minderheiten erstmals dabei

Schloss Bellevue, Amtssitz des Bundespräsidenten.

(Foto: BPA)

KONTAKT. Am 7. und 8. September lädt Bundespräsident Frank-Walter Steinmeier zum jährlich stattfindenden Bürgerfest ins Schloss Bellevue und den Schlosspark ein. Zum ersten Mal mit dabei sind die Friesen, die Dänen, die deutschen Sinti und Roma sowie die Lausitzer Sorben und präsentieren sich mit einem gemeinsamen Stand im Schlosspark.

Im Vorfeld findet die 2. Minderheitenratssitzung in diesem Jahr statt. "Mit dem Bürgerfest rückt der Bundespräsident bürgerschaftliches Engagement in Deutschland in den Fokus und würdigt die Menschen, die mit ihrem Einsatz unsere starke Gesellschaft erst möglich machen", heißt es auf der Webseite des Bundespräsidenten. "Deshalb sind am 7. September rund 4.000 Ehrenamtliche

aus ganz Deutschland eingeladen, die mit Mut und Entschlossenheit gesellschaftliche Herausforderungen angehen und sich für andere Menschen einsetzen."

MINDERHEITEN

Seitens der vier nationalen Minderheiten sind es insbesondere die Vertreter des Minderheitenrates, die der Bundespräsident an diesem Tag im Schloss Bellevue begrüßen wird.

Am 8. September steht das Bürgerfest unter dem Motto »Tag des offenen Schlosses«: An diesem Tag sind alle Bürgerinnen und Bürger herzlich eingeladen.

Zur Idee des Bürgerfestes gehört es, dass zahlreiche Initiativen, Organisationen und Unternehmen Einblicke in ihre ehrenamtliche und gemeinwohlorientierte Arbeit geben.

Am Stand der vier autochthonen nationalen Minderheiten können die Besucherinnen und Besucher zu Minderheiten-Experten werden und entdecken, was sich hinter "Witaj", Antiziganismus", "Rüm hart, klaar kiming" oder "BKE" verbirgt. Vorbereitet sind auch interaktive Gedächtnisspiele am Stand 40.

Der Minderheitenrat und das Minderheitensekretariat sagen: Moin! Wut-robnje witajce! Hjertlig velkommen! Latscho Diewes! Hartlik wäljkimen! Witajso!

VORFELD

Im Vorfeld des Bürgerfestes findet am Freitag, den 7. September, die 2. Minderheitenratssitzung in diesem Jahr statt. Der Bevollmächtigte des Landes Schleswig-Holstein beim Bund, Ingbert Liebing, wird den Minderheitenrat in der Vertretung des Landes Schleswig-Holstein beim Bund empfangen.

PROGRAMM

Am 8. September öffnet der Bundespräsident in der Zeit von 11 bis 19 Uhr die Türen von Schloss Bellevue und gewährt Einblicke in seinen Amtssitz. Der Eintritt ist frei. Ein besonderer Höhepunkt des Tages ist eine Live-Schalt zur Internationalen Raumstation ISS: Der Bundespräsident spricht per Videotelefonat live mit dem deutschen Astronauten Alexander Gerst über seine Arbeit im All, die Bedeutung des Forschungs-labors auf der ISS und den Wert der internationalen Zusammenarbeit. Darüber hinaus wartet auf die Besucherinnen und Besucher ein Programm voller Anregungen und Unterhaltung: Musikalische Highlights sind die Auftritte von der Band »Die Prinzen«, der »Sächsischen Bläserphilharmonie« und »FatCat«. Im »Bellevue Kunterbunt« warten ein vielfältiges Programm sowie zahlreiche Mitmach-Aktionen auf die jungen Gäste des Festes.

MS

FORENINGEN NORDEN:

Går nye veje

KONTAKT. Foreningen Norden i Sydslesvig går nu nye veje for at samle interesserede venner fra hele Norden i Sydslesvig med landsdelen som udgangspunkt og Jaruplund Højskole som omdrejningspunkt. De traditionelle former at mødes på har øjensynligt overlevet sig selv, mener Svend Kohrt, Husby, der fortæller, at højskolen derfor sammen med Foreningen Norden indbyder til et nordisk "venskabsby-seminar" om Nationalparken Vadehavet 17.-23. september. Målgruppen er netop medlemmer af de nordiske venskabsbyer. Med et programhefte og følgende præsentation: "En oplevelse for alle sanser. Om det er sommer, med en lun brise ind over vadeladerne eller en brandstorm, der får bølgerne til at skylle hen over diget: Vadehavet er på enhver årstid en oplevelse. Dette

kursus vil formidle forskellige indtryk fra dette enestående amfibiske landskab.

Vadehav og marsk er opstået ved havets og tidevandets hjælp, men marsken har på grund af sin frugtbarhed også altid været et eftertragtet landbrugsområde. Således blev den slesvigske vestkyst, som den i dag fremstår med marsk, øer, halliger og vadehav, et menneskeskabt kulturlandskab. Som nordfriserne siger: "Gud skabte havet – men friserne skabte kysten".

Det skal sydslesvigernes nordiske venner nu lære nærmere at kende, og ind imellem bliver der hele tiden plads og rum til meningsudveksling, venskabspleje og hygge. Ud over oplysende foredrag om Slesvig-Holsten og den sydslesvigske vestkyst bliver der udflygtur til Husum, Nordstrand, Hamborg-halligen, hallig Hoge og til Flensburg og Istedløven.

LÆSEKLUBBER:

Lyst til at dele læseoplevelser?

KONTAKT. Der er mange gode grunde til at læse, for undersøgelser viser, at det er fitness for hjernen og det øger livskvaliteten. Her i Sydslesvig har det yderligere den fordel, at man kan vedligeholde sit danske i en ofte tysk hverdag. De, som har svært ved at læse, er ikke afskåret fra muligheden, da de kan høre bogens indlæste udgave. Mange vælger med i en læseklub.

I læseklubber mødes læserne for at diskutere bøger. Langt de fleste fortæller om deres oplevelse ved at læse bogen, og man taler måske om sproget og opbygningen. Nogle går grundigere til værks og analyserer romanen. Ofte sker det, at man får et andet syn på en roman, efter den har været under behandling. Netop dét er styrken ved at læse sammen med andre. Man opdager nye vinkler og facetter, og man kommer til at læse noget, som man ikke selv ville have valgt på hylden. Oftest bliver litteratur en større oplevelse, når den deles med andre.

Forskning har vist, at man øger sin koncentrationsevne ved at læse lange tekster især på papir. Vores evne til koncentration svækkes derimod i tidens online-tilværelse. Vi bliver distraheret af det, der kommer ind fra højre og venstre. Det gør, at man vænner sin hjerne til at blive distraheret. Hvis ingen distraherer én, så gør man det selv. Ved at læse i lang tid ad gangen træner man. Ligesom når en muskel er blevet slap.

17. SEPTEMBER

Har du lyst til at tale om bøger med andre, så besøg Flensburg Bibliotek mandag den 17. september kl. 18.30. Her kan du høre om læseklubber, og der bliver mulighed for at starte nye bl.a. én der læser klassikere, én der hører lydbøger og én for de, der er under 35 år.

Måske har du et forslag til en ny læseklub?

Har du ikke mulighed for at komme, så kontakt undertegnede på Lene.

Lund@dcbib.dk

Lene Lund

LANDSREGERINGEN:

Stor hæder til to unge sydslesvigere

Matti Ulrich og Luna Elise Rar Futtrup i statskancelliet i Kiel.

(Foto: Staatskanzlei/ Frank Peter)

KONTAKT. To unge fra det danske mindretal var med, da landsregeringen i tirsdags hædrede aktive unge fra hele Slesvig-Holsten.

19-årige Matti Ulrich fra Flensburg og 20-årige Luna Elise Rar Futtrup fra Harreslev var blevet nomineret af Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger (SdU) på grund af deres engagerede frivillige arbejde i organisationen. På regeringens reception for unge i

Kiel fik de af viceministerpræsident Heiner Garg overrakt delstatens mål for frivilligt engagement (Ehrenamt). Begge har gjort en overordentlig indsats i SdUs internationale udvalg, har været særdeles aktive for SdU indenfor den europæiske ungdoms-mindretalsorganisation YEN og også været med til at organisere adskillige ungdomslejre.

VÆRESTEDET:

Efterlyser aktive ældre

KONTAKT. SSFs Værested, aktivitets- og hyggecentret for ældre på Flensborghus, åbner sine porte igen efter sommerpausen tirsdag den 11. september kl. 14-17, hvor også efterårs-planlægningen drøftes. Værestedet er samtale og snak, billard og kortspil, kaffeslabberads - kort sagt uformelt samvær.

Men stedets fremtid afhænger af - i almindelighed: at interesserede møder op, og i særdeleshed: at nogle engagerer sig i det praktiske. Så har man lyst til det ene og andet i den forbindelse, er det bare med at møde op, siger Leif Volck Madsen, formand for SSFs Humanitære Udvalg, der driver Værestedet.

BIBLIOTEKET:

Hjælp til IT

KONTAKT. Har du hørt, at man kan hente lydbøger på e-reolen? Michael Juul Olsen hjælper dig gerne i gang med både netlydbøger og e-bøger og skulle du have andre it-problemer, står han klar med råd og vejledning på Flensburg Bibliotek, Nørregade/Norderstr. 59, tirsdag den 11. september kl. 16.

Lene Lund

MIDTANGEL:

Udflugt til Gram

KONTAKT. SSF Damholm, Sattrup-Havetoft og menigheden/ Midtangel Seniorklub 65+ drager på efterårsudflugt til Gram-egnen - med middag på slotskroen og kaffe på en gård fra 1690 - lørdag den 15. september.

Det koster 30 euro at være med, og tilmelding sker senest i morgen, fredag hos Erika (04623 7251) eller Christa (04635 600).

SSF:

Ny chefsekretær

Wera Gallagher. (Foto: privat)

KONTAKT. Ny chefsekretær på Dansk Generalsekretariat i Flensburg bliver Wera Gallagher (52) fra Flensburg.

Wera Gallagher er født i Ladelund og har taget studentereksamen på Duborg-Skolen. Hun er bl.a. uddannet indenfor handel, kontor og IT og har arbejdet med sekretær-, korrespondent- og koordineringsopgaver for en række virksomheder i Sydslesvig og i Storbritannien, hvor hun har levet i en årrække.

Wera Gallagher tiltræder stillingen som chefsekretær for SSFs generalsekretær og "indgangsport" til generalsekretariatet den 17. september. Hendes forgænger Gaby Böttinger skifter efter eget ønske til SSFs Bysekretariat i Flensburg.

Hold dig opdateret!

få aktuelle teater- og koncertnyheder via facebookside SSF Kultur

